

KENNISCENTRUM
EUROPA
DECENTRAAL

KENNISCENTRUM
EUROPA
DECENTRAAL

Wat is Staatssteun?

Wat is Staatssteun?

Het algemene idee is dat van de vrije markt en vrije concurrentie op die markt.

“De markt kiest winnaars en verliezers, niet overheden”

Meer en meer is leidend “consumer welfare”

Wat is Staatssteun?

Juridische grondslag

Artikel 107, lid 1 Verdrag over de Werking van de Europese Unie

“Behoudens de afwijkingen waarin de Verdragen voorzien, zijn **steunmaatregelen van de staten of in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd (1)**, die de mededinging door **begunstiging (2)** van **bepaalde (3) ondernemingen (4)** of bepaalde producties vervalsen of dreigen te vervalsen, onverenigbaar met de interne markt, voorzover deze steun het **handelsverkeer tussen de lidstaten ongunstig beïnvloedt (5)**.”

Wat is Staatssteun?

- 1 Onderneming;
- 2 Die een voordeel ontvangt;
- 3 Vanuit de Staat;
- 4 Toegespitst op 1 ontvanger;
(Eigenlijk, op niet objectieve gronden)
- 5 Waardoor de interne markt wordt beïnvloed.

Aan allen moet worden voldaan.

De Onderneming

“In de context van het mededingingsrecht moet worden gepreciseerd, dat enerzijds het begrip onderneming **elke eenheid** omvat die een economische activiteit uitoefent, **ongeacht haar rechtsvorm** en de wijze waarop zij wordt gefinancierd, en dat anderzijds arbeidsbemiddeling een economische activiteit is.”

- Functionele benadering (ongeacht rechtsvorm)
- Breed (elke eenheid)

Selectiviteit

Materiële selectiviteit:

Bepaalde (groepen) ondernemingen / sectoren worden voorgetrokken

Geografische selectiviteit:

Deel van nationaal grondgebied voorgetrokken

Voorkomen van een situatie waarin AZ Alkmaar een voordeel ontvangt, maar PSV Eindhoven (of Real Madrid) niet.

Economisch Voordeel

“Staatsmiddelen in welke vorm dan ook”

Een economisch voordeel kan verschillende vormen aannemen, waaronder directe subsidies, leningen, belastingvoordelen, garanties of andere financiële stimulansen

Enig voordeel dat de ontvanger ontvangt dat onder normale marktomstandigheden (d.w.z. zonder overheidsinterventie) niet zou zijn verkregen (de definitie is ruim!)

Staatsmiddelen

De steun moet direct of indirect worden verstrekt uit overheidsmiddelen of andere middelen die door de staat worden gecontroleerd.

Steun die volledig uit private bronnen of EU-fondsen worden niet beschouwd als door de overheid gefinancierde steun.

Grensoverschrijdend Effect

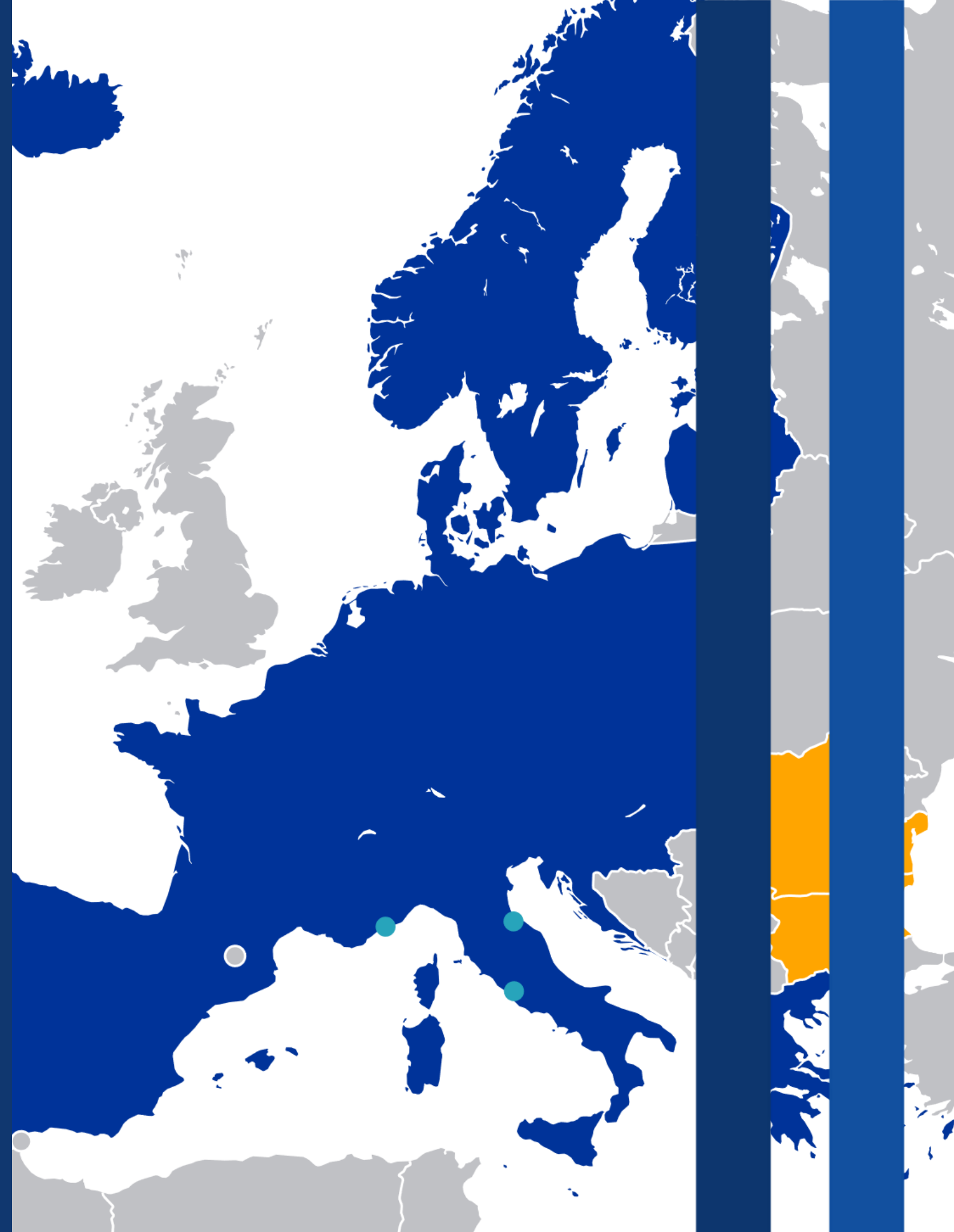

In de regel geldt dat EU recht pas van toepassing is als er sprake is van zgn. grensoverschrijdend effect.

Hoe bepaal ik of er sprake is van dit effect?

Anders gezegd: Hoe bepaal ik dat het zuiver lokaal is?

In beginsel: Elke steun heeft dit effect, tenzij...

Sport en Staatsteun

Ter overweging:

- Waar wordt precies steun aan verleend?
- Wie heeft er een voordeel?
- Het probleem van selectiviteit bij een decentrale overheid.
- Staatsmiddelen en overheidsbedrijven.
- Grensoverschrijdend effect, en geografische ligging.

Scenarios

- De gemeente heeft faciliteiten in bezit en exploiteert deze zelf.
- Wet Markt en Overheid!
  - Sportverenigingen wordt de integrale kosten doorberekend.
  - In principe geen staatssteun.
- Wanneer staatssteun?
  - Niet marktconforme huur.
  - Subsidie SV (met mogelijk oormerk)

Ongeoorloofde Staatssteun?

- Niet marktconforme huur is een voordeel. Subsidie ook.
  - Maar voldoet de SV aan de overige stappen?
- Van belang is hier:
  - Steun probeert **sport** mogelijk te maken.
  - Mogelijk is de steun zeer gering, dan is *de minimis* grens niet behaald.

Scenarios

- Gemeente bezit de voorzieningen, maar laat deze exploiteren door een derde.
- Mogelijk aanbesteding nodig!
  - In dat geval een opdracht, geen staatssteun.
- Exploitatie van voorzieningen is een economische activiteit, anders dan lokale sport.
  - Exploitatie is ook sneller grensoverschrijdend.

Opties

- 'Zuivere Altmark' -> DAEB
  - Exploitant wordt gecompenseerd voor betaalbaar aanbod.
  - Zittende vereniging als exploitant aanwijzen, zie website
- Artikel 55 AGVV
  - Exploitatiesteun
  - Maar let op!

Artikel 55 AGVV

- Lid 2: ten minste 20% voor andere partijen.
- Lid 4: toegang tot infra op transparante non-disc. basis.
- Lid 5: profclubs? Tarieven bekend.
- Lid 6: concessie? Tender of AB.
- Lid 7: investeringssteun en exploitatie mogelijk.
- Lid 9: in aanmerking komende kosten
- Lid 10: alleen onrendabele top
- Lid 12: of max 80% (tot in totaal 2.2 mln)

Voetbal veld verkopen?

- Wederom, Wet Markt en Overheid
- Integrale kosten van de bouw en overige kosten.
- Waarom interessant?
  - Bijvoorbeeld in termijnen betalen etc.
  - Niet marktconform is mogelijk staatssteun.
  - 5 Criteria gelden nog steeds.

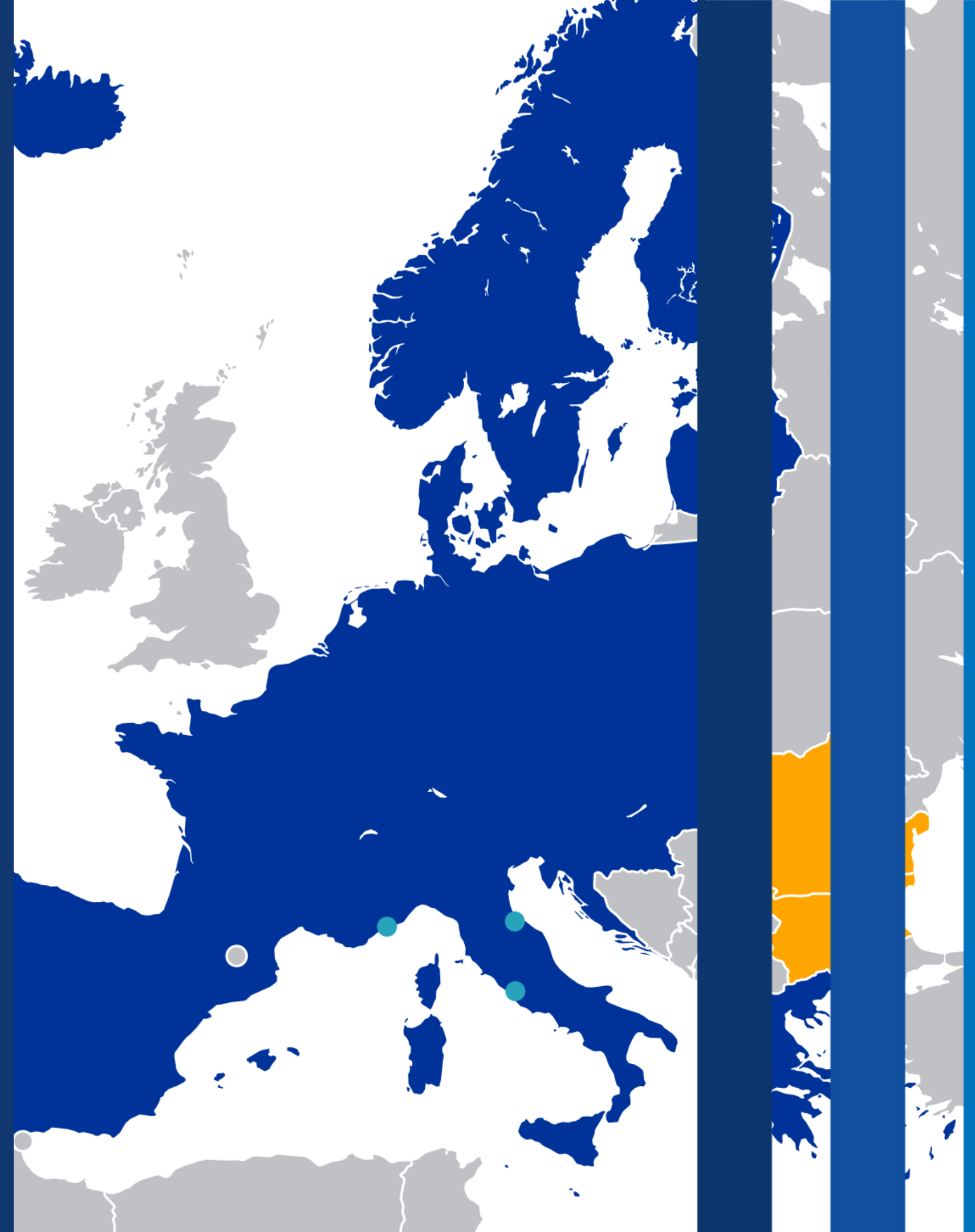
Betaald voetbal?

- Alle bovengenoemde regels gelden nog steeds.
- Eerste divisie en eredivisie: grensoverschrijdende economische activiteiten.
- Lease-constructies, vergeven leningen, lage rentes: vaak niet marktconform.
- Betaald voetbal is geen DAEB.
- Artikel 55 nog steeds mogelijk
  - 20% aan andere activiteiten
  - Denk aan garantstellingen/leningen

AGVV gebruikt?

- Kennisgeven door middel van het SANI2 systeem.
- Elke jaar rapporteren over daadwerkelijke uitgaven.
  - Oormerk codes bij de financiële afdeling.
- Niet kennisgeven is ook een schending van het staatssteunrecht.

KENNISCENTRUM
EUROPA
DECENTRAAL

Vragen?

Volg ons op Sociale Media

LinkedIn

instagram

Twitter

KENNISCENTRUM
EUROPA
DECENTRAAL

Nieuws - 11 april 2022

'Brussel' als pinautomaat? De provincie Groningen en gemeente Breda over het verwerven van Europese fondsen en subsidies

De provincie Groningen en de gemeente Breda nemen aan vele projecten deel waarvoor ze Europese subsidies krijgen. Europa decentraal sprak met Jenny Otten en Nina Knol van de provincie Groningen en met Vic van den Broek van de gemeente Breda over hun ervaringen met Europese fondsen. Hoe werken zij aan het verwerven van subsidies? Welke valkuilen zijn ze tegengekomen? Ze verklappen hun tips.

Nieuws - 21 februari 2022

Provincie Zeeland winnaar prijs duurzaam aanbesteden

Duurzaam aanbesteden? Het kan! De provincie Zeeland viel in de prijzen door met hun aanbestedingsregime flink bij te dragen aan de VN Sustainable Development Goals. Reden voor Europa decentraal om met Martin Scherpenisse, senior beleidsspecialist inkoop en aanbesteden, en Mariska van Dalen, oprichtster van het MVI-platform, te spreken.

Nieuws - 27 september 2021

Circular economy action plan: provincies zetten een stap vooruit op Europees- en wereldtoneel

Tijdens het World Circular Economy Forum is gesproken over het Europees 'New Circular Economy' actieplan en de rol van steden en regio's in de route naar een circulaire economie. Het ging over voorwaarden, kansen en best-practices. Op deze pagina kunt u de sessie terugkijken.

KENNISCENTRUM
EUROPA
DECENTRAAL

Bedankt!

